

SENASTE NYTT Nr 73-2019

Granskning av stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck

Granskningens inriktning

EY har på uppdrag av kommunens revisorer granskat om staden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Granskningen omfattar både förebyggande verksamhet, utredning och stödinsatser, som finns inom individ- och familjenämnden.

Antal som sökt stöd och hjälp för våld i nära relationer hos Individ- och familjenämnden har ökat de senaste åren. Inom enheten stöd och skydd var det 2017 629 som sökte hjälp. Av dess är det i genomsnitt cirka 60 personer som har någon form av skyddat boende varje månad. Ungefär 200 personer har haft kontakt med kommunens öppenvård utifrån våldsproblematik, hur många av de som är hedersrelaterade saknas kunskap om. 35 Mkr finns i budget 2019 för våld i nära relationer är, utfallet 2018 var 50 Mkr.

lakttagelser och slutsatser

Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ingår i stadens arbete mot våld i nära relationer. De senaste åren har arbetet förstärkts genom ny organisering och ökad personalstyrka. De sociala nämnderna har antagit en handlingsplan för kvinnofrid och mot våld i nära relationer 2017–2019. I planen finns en vision och mål för arbetet liksom insatser och aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelse.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska nämnden planera hur vuxna och barn får information om verksamheten, samordna sina insatser samt fastställa ansvaret för intern och extern samverkan.

Flera informationsinsatser har genomförts om hedersrelaterat våld och förtryck i staden och förebyggande insatser genomförs i samverkan med flera aktörer, t.ex. skolan.

Ansvar för det förebyggande arbetet och arbetet med stöd och insatser ligger under olika nämnder och förvaltningar. Det finns en viss frustration inom förvaltningen över att förutsättningar saknas för att uppfylla individ- och familjenämndens mål därför att frågan inte är lika högt prioriterad hos andra nämnder och deras verksamheter. Att lyfta målsättningarna om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck till en kommunövergripande nivå kan bidra till att underlätta samverkan mellan aktörer och till en bättre översyn av arbetet som bedrivs inom området.

De som arbetar med hedersrelaterat våld behöver kunskaper i ämnet. Granskningen visar att utbildningar har genomförts eller ska genomföras och upplevelsen generellt är att det finns en grundkunskap om hedersrelaterat våld och förtryck. Operativt stöd i arbetet finns genom en handbok om hedersrelaterat våld och förtryck som riktar sig till anställda i skola och socialtjänst. Ett problem som lyfts fram är dock att stödet som finns inte alltid används.

När utsattas behov av stöd utreds och insatser beslutas om används standardiserade bedömningsmodeller. Vid hedersrelaterat våld och förtryck efterfrågas dock i vissa fall fler evidensbaserade arbetssätt och insatser. Inom såväl myndighetsutövning som öppenvård erbjuds stöd till våldsutövare.

SENASTE NYTT Nr 73-2019

Granskning av stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck

Uppföljning görs av enskilda ärenden men det saknas uppföljning på aggregerad nivå vilket är ett förbättringsområde. Nämnden bör enligt Socialstyrelsens föreskrifter analysera att insatserna som erbjuds svarar mot kommunens behov genom att fortlöpande kartlägga förekomsten av våldsutsatta. Idag görs ingen kartläggning av hur många som utsätts för våld i nära relationer eller för hedersrelaterat våld och förtryck. Det medför att det är svårt att veta om antalet utsatta ökar eller minskar samt om de insatser och aktiviteter som genomförs ger effekt.

Vår sammanfattade bedömning är att styrningen och uppföljningen av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är tillräckligt men att det finns utvecklingsbehov, exempelvis i form av kartläggningar och systematisk uppföljning av insatser och aktiviteter, för att arbetet ska fungera så bra som möjligt och för att det ska vara möjligt att följa utvecklingen av antalet utsatta över tid.

Rekommendationer

Utifrån granskningen rekommenderas att individ- och familjenämnden:

- ▶ Utvecklar metoder som möjliggör kartläggning för en överblick av antalet utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck samt för att kunna följa utvecklingen över tid.
- ▶ Överväger att lyfta frågorna om våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck till en kommunövergripande nivå.
- ▶ Utvecklar metoder och arbetssätt för att följa upp insatser och åtgärder på aggregerad nivå som även kan användas i kvalitetsarbetet.

Revisionen har överlämnat revisionsrapporten till kommunfullmäktige. Rapporten publiceras på stadens hemsida www.vasteras.se

För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Asta Matikainen Lecklin tfn: 076-896 43 86 eller revisionssekreterare A Björnsson tfn. 021-39 29 21.